

נייר עמדה - קשיים ביישום רפורמת הקורנפלקס

במסגרת חוק הגנה על בריאות הציבור (מזון) התשע"ו - 2015 נפתחו בפני יבואנים שונים אפשרויות רבות ליבוא של מוצרים תחת רגולציה מופחתת מתוך רצון להוריד את יוקר המחייה שנוצר ע"י יבואנים רשמיים ובלעדיים. על מנת לפקח על בריאות הציבור, החוק נתן למשרד הבריאות מעל ל-50 תקנים למפקחים, תקציב ייעודי לבדיקות וקבע קנסות משמעותיים כנגד יבואנים שיעברו על התקנות ויסכנו את בריאות הציבור.

במסגרת החוק בסעיף 310.ג. צויין כי: "אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין הנוגעת לכשרות המזון". המשמעות היא כי החוק לא מסדיר את נושא הכשרות ואינו נותן פתרון מעשי לשאלות כשרותיות שהתעוררו לאחר פתיחת השערים למוצרים מיבוא מקביל, כך שלמעשה, מוצר מיבואן רשמי יהיה כשר בשל תהליכי פיקוח והכנסת חומרי גלם כשרים, בעוד שמוצר ביבוא מקביל תחת אותו מיתוג לא יוכל לקבל אישור כשרות מהרבנות הראשית מאחר שאין באפשרותה לקבל מידע מסודר ואמין ביחס לפיקוח הכשרותי במהלך הייצור וביחס לכשרות חומרי הגלם שבמוצר.

על פי תקנות חוק איסור הונאה בכשרות התשמ"ט 1988, אין לרבנות הראשית יכולת להשתתף ביישום "רפורמת הקורנפלקס", שכן על פי התקנות בסעיף 4 (א-ג), הרבנות יכולה לתת אישור כשרות למוצר רק כשהיא מקבלת מהיבואן מידע מלא על תהליך הכשרות במקום, לרבות אישור מהרבנות. נותן הכשרות, רשימת רכיבי המזון וההכשרים שלהם, תיאור אופן ותדירות הפיקוח, תיאור הקשיים והפתרונות שלהם בייצור הכשר, ורק על סמך הנתונים האלו מחליטה הרבנות הראשית אם לאשר את מתן אישור הכשרות מטעמה.

כל עוד לא יוכנס תיקון לחוק הגנה על בריאות הציבור המכיל התייחסות עניינית לנושאי הכשרות, תוך קביעת תקנים של כח אדם סמכויות ותקציבים כפי שנעשה עם משרד הבריאות, אין אפשרות חוקתית ומעשית לדרוש מהרבנות לפעול בניגוד לתקנות חוק איסור הונאה בכשרות.

אשר על כן, ראוי לקיים תיקון לחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון) באופן שגם רוב אזרחי מדינת ישראל הצורכים מזון כשר יוכלו ליהנות מ"רפורמת הקורנפלקס", ולאפשר לממשלה לפקח על הכשרות במוצרי היבוא המקביל באופן מלא ותקין, וזאת על מנת למנוע הונאות כשרות לציבור הרחב.